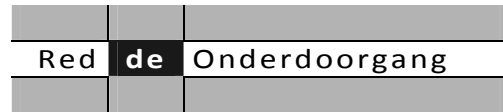

Comité Red de Onderdoorgang
p/a Hendrik Jacobszstraat 4-6
1075 PD Amsterdam
020 6628237
rdo@wocvondelpark.nl
<http://onderdoorgang.wocvondelpark.nl>

Aan Stadsdeel Zuid
t.a.v. de deelraad
Postbus 74109
1070 BA Amsterdam

Datum 3 november 2010

Betreft Zienswijze op het *Ontwerp
bestemmingsplan
Museumkwartier en
Valeriusbuurt*

Geachte leden van de deelraad van Stadsdeel Zuid,

Met deze brief geeft het Comité Red de Onderdoorgang zijn zienswijze op het Ontwerpbestemmingsplan Museumkwartier en Valeriusbuurt.

De nieuwbouw van het Rijksmuseum en de inrichting Onderdoorgang zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden

In 2005 heeft de stadsdeelraad van Oud-Zuid unaniem het RAK (Ruimtelijk AfwegingsKader) aangenomen. In het RAK staan eisen voor de geplande nieuwbouw rondom het museum én voor de inrichting van de Onderdoorgang. Deze twee aspecten hebben een onlosmakelijke onderlinge relatie.

De nieuwe gebouwen om het museum heen maken het onmogelijk om op een veilige en comfortabele manier om het museum heen te fietsen of te lopen. Daarmee is de Onderdoorgang de enige acceptabele locatie voor de drukke verbinding voor fietsers en voetgangers tussen Centrum en Zuid. Deze functie stelt eisen aan de inrichting van de onderdoorgang.

Dat ook de hoofdingang van het Rijksmuseum in de Onderdoorgang komt, maakt een goede inrichting van de Onderdoorgang nog belangrijker. In het RAK staan eisen verwoord die zo'n combinatie van intensieve functies in de beperkte ruimte van de Onderdoorgang mogelijk maken.

In 2007 is het RAK vastgelegd in de Ruimtelijke Onderbouwing Vernieuwbouw Rijksmuseum. Deze vormt de wettelijke basis voor de vergunningverlening voor de vernieuwbouw van het Rijksmuseum.

De geplande nieuwbouw van het Nieuwe Rijksmuseum is opgenomen in het nu voorliggende Ontwerpbestemmingsplan. Maar dat betekent niet dat eisen uit het RAK over de inrichting van de Onderdoorgang overbodig zijn geworden, zoals in de nota van beantwoording op de inspraak van het voorontwerp bestemmingsplan staat.

Integendeel. De Onderdoorgang als passage voor fietsers en voetgangers, met daaraan toegevoegd de ingang van het museum stelt nog steeds eisen aan de inrichting van de onderdoorgang. Eisen zoals verwoord in het RAK.

Het Comité Red de Onderdoorgang is van mening dat de regels in het Ontwerpbestemmingsplan onvoldoende zijn om de openbare ruimte in de Onderdoorgang goed en veilig te laten functioneren.

We verzoeken u daarom de regels en voorwaarden voor de inrichting van de Onderdoorgang aan te scherpen. Concreet gaat het om de punten die onder 1 en 2 hieronder staan aangegeven.

1 Wijzigingsbevoegdheid voor de Entree Rijksmuseum

In het Ontwerpbestemmingsplan wordt een wijzigingsbevoegdheid voorgesteld voor de Entree Rijksmuseum (4.5.1 van de regels). Het DB krijgt daarmee de bevoegdheid krijgt om zonder inspraak of overleg met de deelraad het volgende toe te staan:

- een trap, onder peil, voor de entree van het museum;
- een hekwerk met een maximum bouwhoogte van 1,5 meter onder voorwaarde dat:
 - a. de trap voor de entree maximaal 50% beslaat van de gronden ter plaatse van de aanduiding 'Wro-zone - wijzigingsbevoegdheid - 17'; (50% van de westelijke helft van de Onderdoorgang)
 - b. aangetoond wordt dat de entree een goede doorstroming van bezoekers faciliteert;
 - c. aangetoond wordt dat de verkeersveiligheid voor fietsers en voetgangers gewaarborgd wordt;
 - d. er, indien nodig, maatregelen worden genomen om de aspecten genoemd onder b en c te bewerkstelligen.

Het Comité Red de Onderdoorgang acht deze wijzigingsbevoegdheid ongewenst. We baseren ons daarbij op de volgende overwegingen:

1. Er is in 2004/2005 een uitgebreide maatschappelijke discussie geweest over de inrichting van de Onderdoorgang in relatie tot de ingang van het museum. De deelraad heeft daarop unaniem besloten om een ingang die vloeroppervlak van de Onderdoorgang inneemt niet toe te staan. Deze beslissing is in het RAK onderbouwd met zwaarwegende argumenten van doorstroming, verblijfskwaliteit en veiligheid. Die argumenten gelden nog steeds. De wijzigingsbevoegdheid gaat voorbij aan deze maatschappelijke discussie en ontnemt de raad de mogelijkheid om uw verantwoordelijkheid voor een goed functionerende openbare ruimte te nemen en uw mening daarover te geven.
2. Een ingang naar het museum in de vloer van de Onderdoorgang tast de functionele waarde van de Onderdoorgang ernstig aan.
3. Een ingang in de vloer van de Onderdoorgang tast de architectonische waarde van de Onderdoorgang ernstig aan, met name de symmetrie van Cuypers' gebouw.
4. Er is op dit moment geen concreet plan voor een alternatieve ingang voor het museum. Het voorstel waar het Rijksmuseum in het najaar van 2009 mee kwam, is teruggetrokken. De wijzigingsbevoegdheid zou dus een nu nog onbekend plan kunnen toestaan. Bovendien is

- de situering van het wijzigingsgebied in het westelijk deel van de Onderdoorgang ongewenst, want gebaseerd op onjuiste veronderstellingen over toekomstige verkeersstromen van bezoekers en passanten.
5. De voorwaarden gesteld bij deze wijzigingsbevoegdheid zijn te vaag en niet streng genoeg:
 - i. Voorwaarde a. stelt dat de trap voor de entree maximaal 50% van de gehele westelijke helft van de onderdoorgang mag beslaan. Dit oppervlak is zo groot dat het goed functioneren van de Onderdoorgang onmogelijk wordt. Het is fors groter dan het ruimtebeslag van het vorig jaar ingebrachte alternatief (zie afbeelding 1 in Bijlage 1) en dat plan bleek al aantoonbaar slecht voor de doorstroming, veiligheid en verblijfskwaliteit.
 - ii. De voorwaarden bieden niet de garantie dat de Onderdoorgang de goede, veilige en prachtige verbinding blijft die ze voor de vele voetgangers en fietsers is. Een indeling als in afbeelding 2 (Bijlage 1) voldoet aan de voorwaarden, maar laat veel te weinig ruimte over voor een goede passantenverbinding (fietsers en voetgangers).
 - iii. Met name gehandicapten zullen de dupe zijn als de resterende ruimte in de Onderdoorgang onvoldoende blijkt. Ook voor hen moet de Onderdoorgang duurzaam goede mogelijkheden bieden als passage en als verblijfsgebied. De voorwaarden a t/m d bieden deze garantie niet.
 - iv. Voorwaarde d. stelt voor dat zo nodig maatregelen genomen moeten worden om verkeersveiligheid en doorstroming te garanderen. Deze maatregelen kunnen behelzen dat de Onderdoorgang op bepaalde momenten of voor bepaalde groepen afgesloten wordt. Voor een essentiële verbinding in de openbare ruimte zonder alternatief is dit absoluut ongewenst.
 6. Mocht u toch instemmen met een eventuele wijzigingsbevoegdheid voor de entree van het Rijksmuseum, dan stellen wij voor om de genoemde voorwaarden a t/m d te schrappen en de volgende voorwaarden op te nemen:
 - v. de trap voor de entree mag maximaal 25% beslaan van de gronden ter plaatse van de aanduiding 'Wro-zone - wijzigingsbevoegdheid - 17';
 - vi. aangetoond moet worden dat de Onderdoorgang permanent dag en nacht een veilige en comfortabele plaats biedt aan de drukke doorgaande fiets- en voetgangersverbinding (tussen Zuid en Centrum)
 7. Het nu voorliggende bestemmingsplan heeft een geldigheidsduur van 10 jaar, tot 2020. De verbouwing van het Rijksmuseum zal – als alles meezit – in 2013 gereed zijn, na 10 jaar verbouwen. De verbouwing heeft tot doel het Rijksmuseum klaar te maken voor de 21e eeuw en er is geen aanleiding om te vermoeden dat met de werkzaamheden die nu vergund zijn dat doel niet wordt bereikt. Het geeft daarom geen pas om het mogelijk te maken om binnen 7 jaar al weer de boel te gaan aanpassen.

2 Overige punten:

- Graag zien we uw bevestiging dat in elk geval de algemene wijzigingsbevoegdheid van regel 25 wordt ingeperkt door de specifieke wijzigingsbevoegdheid Entree Rijksmuseum, volgens het algemene rechtsbeginsel dat een specifieke bepaling gaat boven een algemene.
- In de verbeelding staat het ondergrondse bergbezinkbassin aan de noordzijde van het Rijksmuseum aangemerkt als [sba-omu] “speciale bouwaanduiding - ondergronds museum”. Dit is niet correct.
- In het Ontwerpbestemmingsplan Museumkwartier en Valeriusbuurt wordt veelvuldig verwezen naar de Visie Museumplein e.o. Deze visie is – i.t.t. de visie die is neergelegd in het RAK – nooit vastgesteld en de discussie erover is niet afgerond. Op dit moment is er geen

zicht op dat dit spoedig wel zal gebeuren. Het is daarom niet terecht dat deze visie in dit ontwerp als referentie en legitimatie wordt opgevoerd.

Conclusie

Het Comité Red de Onderdoorgang is van oordeel dat de regels in het Ontwerpbestemmingsplan onvoldoende zijn om de openbare ruimte in de Onderdoorgang in de toekomst goed en veilig te laten functioneren. Daarom achten wij het noodzakelijk om de regels en voorwaarden voor de inrichting van de Onderdoorgang aan te scherpen en wel in de hierboven aangegeven zin.

We verzoeken u met klem onze zienswijze bij uw besluitvorming over het ontwerpbestemmingsplan Museumkwartier en Valeriusbuurt in overweging te nemen.

Met vriendelijke groet,

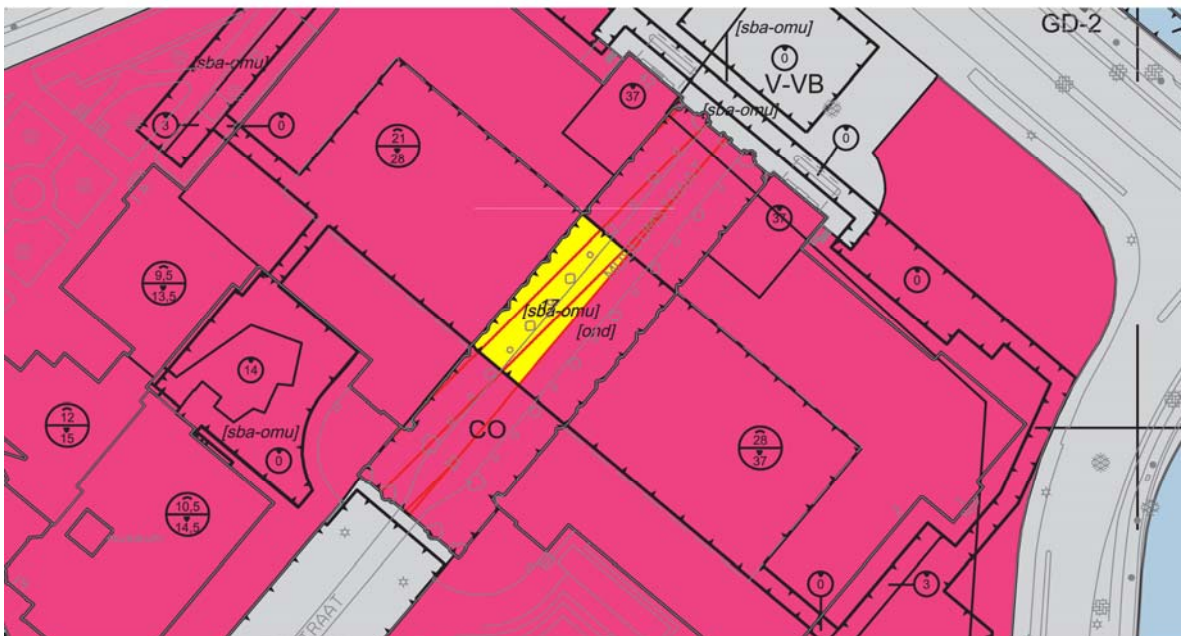
Johan Kerstens
namens Comité Red de Onderdoorgang

: 1 bijlage

BIJLAGE 1

Afbeelding 1: het ruimtebeslag van de in 2009 door het Rijksmuseum voorgestelde alternatieve entree (excl. de ruimte bestemd voor het beoogde hekwerk)

Afbeelding 2: volgens de wijzigingsbevoegdheid 4.5.1. toegestaan beslag van de ruimte (ca. 30%) die de vrije doorgang van passanten onmogelijk maakt